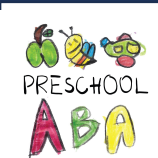

Modifikacija ponašanja

ABC ponašanja?

For Primary and Preschool Teachers

Do kraja ovog modula, polaznici će moći:

1. Razumjeti modifikaciju ponašanja
2. Definirati ponašanje
3. Identificirati prethodne podražaje i posljedice ponašanja
4. Koristiti jednostavan alat za prikupljanje podataka - ABC lista
5. Razumjeti razliku između izazovnog ponašanja i drugih poremećaja u ponašanja

Uvod

Analiza ponašanja – znanost o ponašanju:

- Bihevizizam – filozofski pristup u razumijevanju ponašanja;
 - Eksperimentalna analiza ponašanja – temeljna istraživanja (Pavlov, Watson, Thondike, Skinner);
 - Primijenjena analiza ponašanja i praksa – primijenjeno istraživanje, korištenje strategija za promicanje društveno važne promjene ponašanja.

Modifikacija ponašanja

- Postupci koji uključuju analizu i modificiranje događaja u okolišu kako bi se promijenilo ponašanje;
- **Ekscesi u ponašanju** – previše ponašanja, s ciljem smanjenja (samostimulativno ponašanje, napadi bijesa)
- **Deficiti u ponašanju** – premalo ponašanja, s ciljem povećanja (komunikacija, vještine igre, socijalne vještine).

Ponašanje

- Sve što osoba radi ili kaže (ili misli).

Oznaka ponašanja nasuprot definiciji ponašanja

Je li to etiketa ponašanja ili definicija ponašanja?

Ljut

- Oznaka

Prkosan

- Oznaka

Lupanje šakom po stolu

- Definicija

Biti loš

- Oznaka

Glasno stenjanje

- Definicija

Čupanje kose

- Definicija

Opišite ponašanje u uočljivim i mjerljivim terminima.

Definicija ponašanja

Cilj: vidljivo ponašanje

Jasan: čitljiv, posebno definiran

Dovršeno: uključeno nasuprot isključeno

Dobra karakterizacija ponašanja je ona gdje se, nakon čitanja, različiti ljudi koji promatraju ponašanje slažu da se ponašanje dogodilo.

Aktivan odgovor učenika (AOU)

- *Je li ovo dobra definicija ponašanja?*

Epizode agitacije - definirane kao epizoda drobljenja stvari (hrane ili materijala u učionici), trljanja ušiju i očiju, plakanja ili mrmljanja. To može biti popraćeno fizičkom agresijom, griženjem ili samoozljeđujućim ponašanjem (SIB). Nova epizoda počinje nakon 1 minute nepokazivanja uznemirenosti kako je definirano gore.

Da

Aktivan odgovor učenika (AOU)

- *Je li ovo dobra definicija ponašanja?*

Prejedanje se definira kao kada jedem više nego što sam želio ili kada jedem previše i osjećam se napuhano ili kada mi je remen pretijesan.

Ne

Aktivan odgovor učenika (AOU)

- *Je li ovo dobra definicija ponašanja?*

Učenje se definira kao situacija u kojoj imam otvorene knjige ispred sebe u knjižnici ili na stolu, TV je isključen i nema drugih smetnji.

Ne

Aktivan odgovor učenika (AOU)

- *Je li ovo dobra definicija ponašanja?*

Samoozljeđivanje (SIB), definirano kao svaki slučaj udaranja po glavi ili nozi, udaranja glavom o tvrdu površinu, grebanja ili ugriza.

Da

Aktivnost – Oluja ideja (Prilog 5.)

"Koja su 2-3 najizazovnija ponašanja koja najčešće vidate u svojoj učionici?"

"Koje ste sve intervencije isprobali, a da su bile od pomoći, čak i neznatno?"

Aktivnost vježbe: precizno definiranje ponašanja

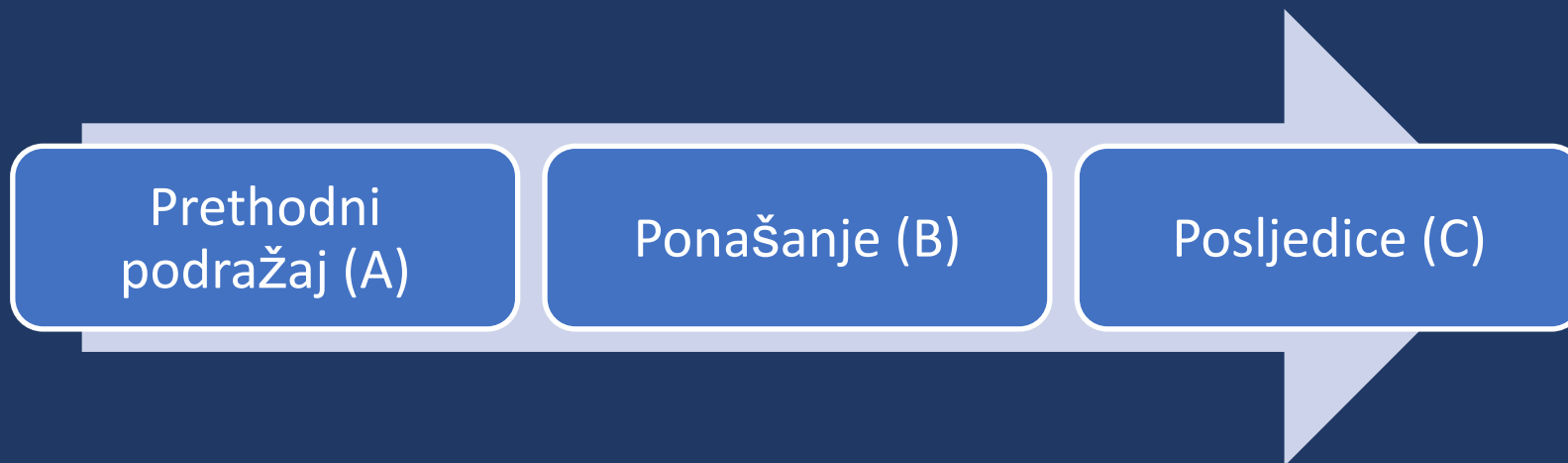
Izazovno ponašanje

- mora predstavljati društveno značajan problem za pojedinca;
mora predstavljati društveno značajan problem za druge;
sprječava osobu u obavljanju svakodnevnih aktivnosti.

ABC ponašanja

- Odnos između događaja u okolišu i ponašanja.

ABC

ABC lista ponašanja

3-terminska nepredviđenost ponašanja

Prethodni podražaj (A)	Ponašanje (B)	Posljedica (C)
<i>Što se događa prije ponašanja</i>	<i>Kako ponašanje izgleda</i>	<i>Što se događa tijekom i nakon ponašanja</i>
Zahtjev: "Vrijeme je da odložite igračke"	Dijete vrišti.	Učitelj dopušta djetetu da se igra malo duže.
Učitelj razgovara s roditeljem.	Dijete udara svoju majku.	Mama grdi dijete što ju je udarilo.

Aktivnost

- U grupi navedite 5 prethodnih podražaja ponašanja koje vidite u svojoj učionici.
- U grupi navedite 5 posljedica za ponašanje koje vidite u svojoj učionici.

Aktivnost igranja uloga (Prilog 6.)

Sudionici vježbaju prikupljanje podataka u ABC listi promatrajući scenarij igranja uloga

Scenarij 1.

Scenarij 2.

Neposredni događaji

- Povećavaju li okolnosti (neposredni događaji) vjerojatnost da će određeni prethodni podražaj izazvati ponašanje.

Neposredni događaj	Prethodni podražaj	Ponašanje	Posljedica
Želja za tabletom (motivacija)	Uputa: „Očisti svoju sobu”	Očisti sobu	Prima tablet
Gledanje televizije sat vremena	Uputa: „Očisti svoju sobu”	Plakanje	Odgodite upute i pustite ga da gleda TV

Izazovna ponašanja

- izazovna ponašanja - obično uključuju trajniji i sveprisutniji obrazac ometajućeg ili neprilagođenog ponašanja,
- često ukorijenjena u temeljnim psihološkim ili neurološkim stanjima,
- izazovno ponašanje može biti situacijsko, privremeno ili odgovor na određene okolnosti.

Sažetak

Definirajte ponašanje i identificirajte prethodne podražaje i posljedice u sljedećim primjerima:

Kada lekcija završi, učitelj kaže učenicima da vrate stolice na svoje klupe. Mihael trči po učionici smijući se. Učitelj ga zaustavlja, pokazuje na stolicu i ponavlja uputu.

Sažetak

Definirajte ponašanje i identificirajte prethodne podražaje i posljedice u sljedećim primjerima:

Kad vrijeme za igru završi, vrijeme je za čišćenje igraćaka. Učitelj počinje odlagati igračke u ormar. U ovom trenutku dijete počinje plakati, udara učitelja i odbija odložiti igračke. Učitelj mu kaže da se smiri i da se može igrati još 5 minuta ako želi.

Sažetak

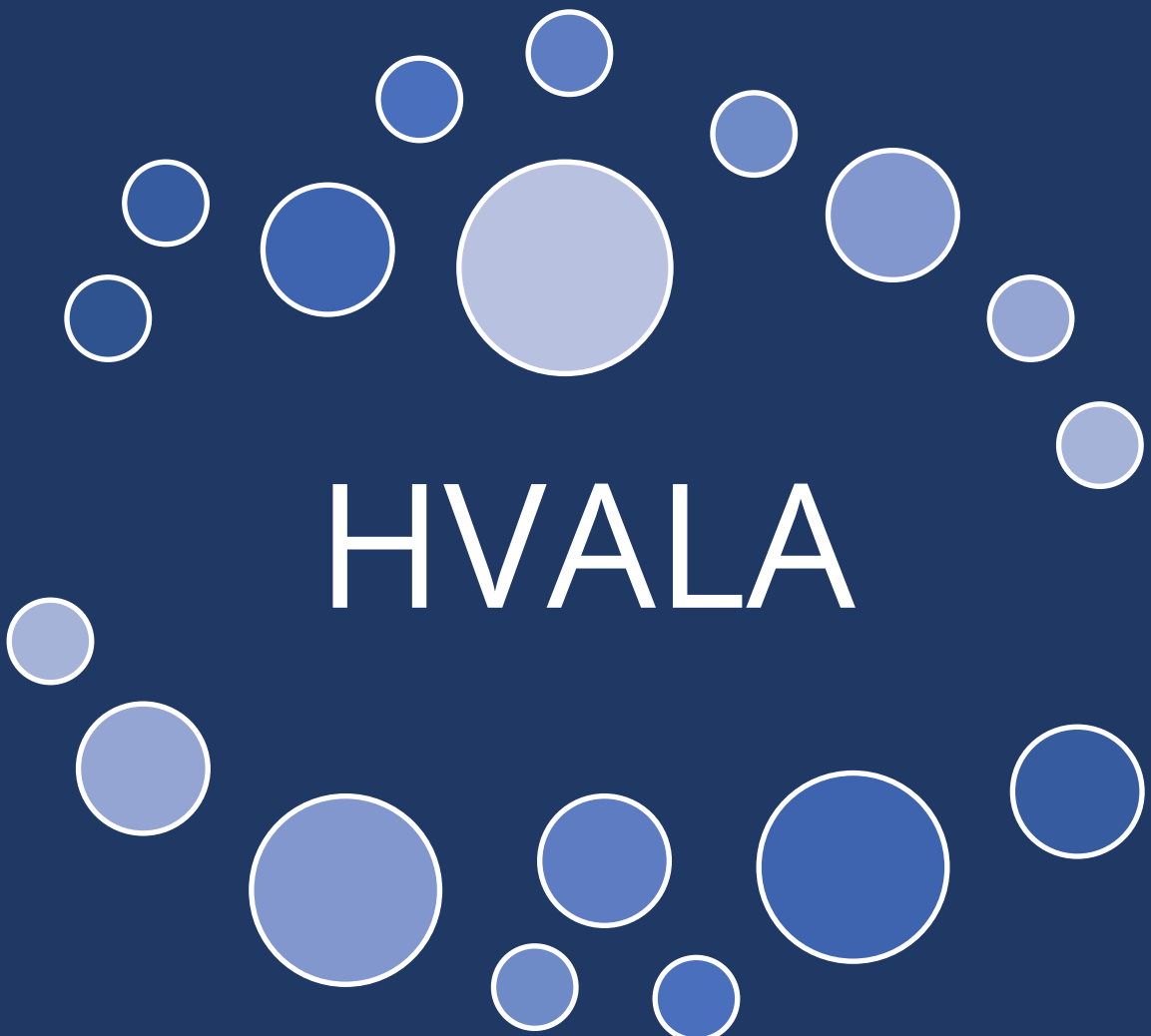
Definirajte ponašanje i identificirajte prethodne podražaje i posljedice u sljedećim primjerima:

Dijete ulazi u učionicu s pomoćnikom, ali odmah počinje plakati. Pomoćnik uzima igračke i nudi ih djetetu dok dijete ne uzme barem jednu i prestane plakati.

Bonus

Identificirajte prethodne podražaje , ponašanja i posljedice u sljedećim primjerima:

Na ulici naiđete na starog prijatelja: "Bok, kako si? Nisam te vidio neko vrijeme", "Bok, dobro sam, dugo sam bolestan", "Ozbiljno, što ti se dogodilo? Jesi li sada dobro?", "Da, dobro sam, samo problemi s leđima. Kako si?"

HVALA